

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till den nationella
samordnaren för att värna demokratin mot
våldsbejakande extremism
(Ju 2014:18)

Dir.
2015:86

Beslut vid regeringssammanträde den 13 augusti 2015

Utvidgning av uppdraget

Regeringen beslutade den 26 juni 2014 kommittédirektiv om en nationell samordnare för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism (dir. 2014:103). Samordnarens huvuduppdrag är att förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer på nationell, regional och lokal nivå när det gäller arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. I syfte att stärka den nationella samordnarens arbete har regeringen gett tilläggsdirektiv (dir. 2015:27) som bl.a. innebär att samordnaren ska förbättra stödet till anhöriga och uppmuntra till insatser för individer som vill lämna våldsbejakande extremistiska rörelser. Samordnaren ska nu också

- ge en etablerad frivilligorganisation, som anmäler sitt intresse, i uppdrag att genomföra en pilotverksamhet med en nationell stödtelefon dit bl.a. anhöriga, kommuner och organisationer kan vända sig för att få information, råd och stöd.

Uppdraget ska fortfarande redovisas senast den 15 juni 2016.

En pilotverksamhet med en nationell stödtelefon

Det saknas en särskilt utpekad nationell aktör dit oroliga anhöriga och andra kan vända sig för att få råd och stöd om de upptäcker att någon i deras närhet riskerar att dras in i eller redan är aktiv i en våldsbejakande extremistisk rörelse. Även kommuner och organisationer kan behöva en nationell aktör att rådgöra med när olika problem som rör extremism uppstår. Ytterligare en målgrupp kan vara de individer som vill lämna våldsbejakande extremistiska rörelser.

Regeringen gav i mars 2015 den nationella samordnaren i uppdrag att utreda förutsättningarna för att genomföra en pilotverksamhet med en nationell stödtelefon. Uppdraget redovisades i maj 2015 (Ku2015/01564/D). Utifrån samordnarens analys och på grund av att det är angeläget att en stödtelefon kommer på plats snarast, har regeringen gjort bedömningen att den lämpligaste aktören för att genomföra en pilotverksamhet av detta slag är en etablerad frivilligorganisation som har dokumenterad erfarenhet av stöd och rådgivning till individer via telefon, e-post, chatt eller annan webbaserad teknik samt erfarenhet av samverkan och samarbete med nationella och lokala myndigheter. Ytterligare skäl till att en frivilligorganisation bedöms som bäst lämpad är att den är fristående från statliga, regionala och lokala myndigheter.

Samordnaren ska därför

- ge en etablerad frivilligorganisation, som anmäler sitt intresse, i uppdrag att genomföra en pilotverksamhet med en nationell stödtelefon, inbegripet andra kontaktkanaler som e-post, chatt eller annan webbaserad teknik, dit bl.a. anhöriga, kommuner och organisationer kan vända sig för att få information, råd och stöd i frågor om våldsbejakande extremism, och
- göra en utvärdering av pilotverksamheten och i samband med sin slutredovisning lämna ett förslag till hur ansvaret för stödtelefonen långsiktigt kan lösas.

Innan pilotverksamheten med den nationella stödtelefonen påbörjas ska den nationella samordnaren

- tillhandahålla utbildning och säkerställa adekvat kompetens i den organisation som genomför pilotverksamheten,
- i samråd med den organisation som genomför pilotverksamheten och relevanta myndigheter ta fram riktlinjer för dokumentation som rör de samtal som inkommer samt rutiner för kunskapsöverföring på en övergripande nivå,
- i samråd med den organisation som genomför pilotverksamheten och med bistånd av Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ta fram riktlinjer för hur kunskap samt information om brott ska föras vidare till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, och
- i samråd med den organisation som genomför pilotverksamheten och berörda nationella och lokala aktörer utveckla rutiner för hur frågeställare kan lotsas vidare till experter inom statliga, regionala och lokala myndigheter samt inom det civila samhällets organisationer.

(Kulturdepartementet)